

Корак по корак до размене студената

Еразмус+ стипендирана мобилност студената

Економски факултет у Суботици, као део Универзитета у Новом Саду, омогућује својим студентима приступ стипендираној мобилности. Сврха овог документа је да разјасни све потенцијалне недоумице и на једноставан начин објасни како можете доћи до стипендије за мобилност студената.

Основни појмови

Мобилност – појам мобилности се односи на остваривање дела студијског програма (једног или више семестара) на страном универзитету у току основних или последипломских студија.

Еразмус+ – актуелни програм Европске уније намењен повезивању и сарадњи у области образовања, младих и спорта на основу финансираних пројеката у периоду од 2014. до 2020. године.

Позив за стипендирану мобилност – конкурс који расписује универзитет, или факултет, а који се односи на стипендију за одређени период мобилности на неком од универзитета у иностранству, са којима матични универзитет, или факултет има сарадњу.

Матична институција – институција која упућује студента на размену.

Институција-домаћин - институција у оквиру које студент остварује мобилност.

Како до стипендије?

Да бисте дошли до стипендије потребно је да урадите следеће:

1. Обавестите се о могућностима за мобилност. Све информације о отвореним конкурсима се налазе на веб сајту Економског факултета у Суботици, под одељком Међународна сарадња/Позиви за стипендирану мобилност особља и студената.
2. Припремите неопходну документацију. Документација која је потребна за највећи број конкурса је следећа:
  - Пријавни Еразмус+ формулар за студенте – документ у који уписујете основне податке о себи. До њега увек можете доћи помоћу линка, који се налази у самом тексту сваког конкурса;
  - Копија прве странице пасоша
  - Мотивационо писмо на енглеском језику – ово писмо би требало да садржи ваше лично обраћање институцији-домаћину. Bitно је да наведете шта је ваша

мотивација за учешће у међународној размени, због чега сте одабрали да аплицирате за мобилност баш у тој институцији, те како видите утицај који би ваша мобилност имала не само на вас, него и на ваше окружење, односно на земљу из које долазите.

- Биографија студента на енглеском језику – иако то углавном није наведено као услов, препоручљиво је користити Europass модел, до кога можете доћи помоћу линка, који се налази у самом тексту сваког конкурса.
  - Препис оцена на српском језику, уз превод на енглески – превод на енглески мора бити званичан и оверен од стране судског тумача.
  - Доказ о знању страног језика – најчешће је у питању енглески језик. Захтевани ниво познавања језика је Б2. Уколико у конкурс није посебно наведено, није потребно да имате званични сертификат. Потврду вам може издати Центар за стране језике Економског факултета у Суботици, уколико сте слушали и полагали Енглески језик. Ако нисте, можете доставити потврду из независне школе страних језика.
  - Предлог уговора о учењу (списак предмета које кандидат намерава да похађа у периоду мобилности), односно Erasmus+ Learning Agreement) – ово је најважнији документ за вашу мобилност. До њега такође можете доћи помоћу линка, који се налази у самом тексту сваког конкурса. Он садржи списак предмета које желите да полагате у периоду мобилности, али и списак предмета који ће вам бити признати након обављене мобилности. У моменту пријаве, он мора да садржи ваш и потпис координатора за ЕСПБ бодове (Проф.др Емилија Бекер Пуцар). Обратите пажњу на то да одаберете предмете који ће вам донети број бодова приближно једнак броју који бисте остварили у току једног семестра на матичној институцији, дакле око 30 ЕСПБ бодова. Приликом одабира предмета, водите рачуна о томе да одабрани предмети буду доступни на енглеском, или језику који говорите, као и на то да имате могућност да их погађате у семестру у ком ће се мобилност одвијати. Могуће је да похађате и предмете који вам не могу бити признати након мобилности. То се дешава ако желите да стекнете знања из области које нису укључене у ваш студијски програм, али су вам ипак интересантне и мислите да вам могу бити од користи у будућности. Зато је важно да напоменемо да ће сви предмети положени у оквиру мобилности бити наведени у Додатку дипломи, тако да ћете у сваком случају имати траг о знањима и вештинама које сте усвојили.
  - Писмо препоруке на енглеском језику од универзитетског професора – препоруку вам може дати било који професор са којим сте били у контакту, односно код ког сте похађали и полагали предмет у досадашњем току студија.
3. Пријавите се на конкурс. То чините тако што сву документацију скенирате и пошаљете на имејл адресу наведену у тексту конкурса.

Правила која је важно да знате

1. Постоји ограничење по питању тога колико пута се можете пријавити на позиве за стипендирану мобилност – три пута у току семестра. Ипак, имајте у виду да мобилност можете да остварите само једном у току једног степена студија. То ће вам бити важно када будете доносили одлуку о томе где желите да остварите мобилност, јер ћете, у случају да будете одабрани за више од једне стипендије, морати да бирате коју стипендију ћете одабрати.
2. Мобилност може да траје највише 12 месеци, са изузетком мобилности у оквиру мастер студија, где је максимални период мобилности 6 месеци, односно један семестар. У пракси, већина конкурса се односи на једносеместралну мобилност.
3. Студенти који се пријављују за Еразмус+ стипендију на нивоу основних студија морају имати најмање 30, а идеално 60 или више стечених ЕСПБ. Ово правило практично искључује студенте прве године. Међутим, ако се налазите у тој групи студената, свакако можете да прикупите све релевантне информације и на тај начин се припремите за предстојеће конкурсе.

И још нешто

Не постоји одређен период када се конкурси, односи позиви за стипендирану мобилност објављују. Због тога је најбоље да константно пратите дешавања на сајту Факултета.

Конкурси се најчешће објављују у једном семестру за наредни семестар. То значи да можете да се пријавите за мобилност у првом семестру једне академске године, а да је остварите у другом семестру исте академске године, или да се пријавите у другом семестру једне, а мобилност остварите у првом семестру наредне академске године.

Можда вам се на први моменат чини да је захтевана документација опсежна и да је процес пријаве напоран, компликован и дуготрајан. Не споримо да је ово нешто што вам је вероватно ново и потпуно страно. Међутим, пракса је показала да већину докумената можете да набавите веома брзо. Што се тиче формулара које би требало да попуните, можете да рачунате на помоћ Административног и Академског Еразмус+ координатора Економског факултета у Суботици, чији контакти су наведени испод овог текста.

Немојте се либити да нам се обратите за помоћ, јер имамо заједнички циљ. Осим тога, када једном прођете процедуру пријаве, свака следећа пријава ће бити много лакша.

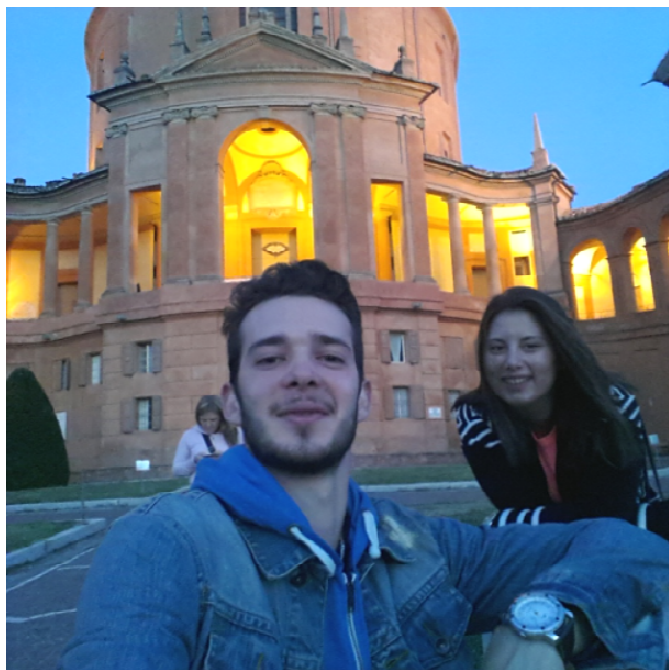
Позитивна искуства са размене

Александра Петковић (Немачка): Искуство које се стиче разменом је непроцењиво! Првенствено, добијате шансу да упознате прегршт људи са свих страна света, затим ширите своје видике и знања, не само у области студија, већ у свим сферама живота! Стичете једно од највреднијих искустава у животу! За мене је година на Отто-Фридрицх Универзитету била баш то, највредније искуство и сматрам да сам стекла прегршт знања, пријатеља и успомена! Труд који се улаже приликом тражења предмета, преговарања са професорима и целокупног боравка и папирологије, је апсолутно вредан тога!

Стефан Стошић (Португалија): Размена ми је помогла да увидим квалитет нашег факултета, знања наших професора, као и оног чему нас уче, јер где год да одете, па чак и на даљини Србије и Португала, када је реч о Маркетингу, ја могу да причам о томе, само на другом језику. Осећај је заиста предиван. Наравно, Ерасмус+ размена није нешто где ће студенти само читати и полагати испите, ту су и други студенти, из различитих земаља, који наш боравак у иностранству чине лепшим и прихватљивијим, јер се и они, као и ја, налазе у истој ситуацији. Боља комуникација на енглеском, упознавање културе других студената, упознавање земље и уверавање у квалитет оног што студирамо, јесу бенефити семестра проведеног на Ерасмус+ размени, те бих сваком студенту препоручио да пробају овакво незаборавно искуство.

Андреј Костре (Италија): Без претеривања, сматрам да ми је искуство са размене, нарочито прве, једно од најбољих искустава у животу. Са становишта академизма, оба универзитета на којима сам провео по семестар су ми дали веома добар увид у системе школовања у западној Европи. Такође, научио сам одређене концепте, као и методологију учења која се доста разликује од оне које се примењује на нашим универзитетима. Имао сам прилику да научим прегршт ствари о италијанској култури и животном стилу, као и да савладам језик неупоредиво брже него што бих учећи га у Србији. Такође сам имао прилику да упознам људе из свих крајева света са којима сам и дан данас у контакту путем социјалних мрежа - неке од њих сам имао прилику да посетим/угостим.

Дуња Куљић (Немачка): Једно од предавања и његовог предавача-професора Ох, памтићу до краја живота, јер нисам имала прилике да се сусретнем са толико добрим професором икада пре. За мене је ово било велико искуство, значајно за мој персонални развој. Од тих 6 месеци бих могла књигу да напишем.

Никола Лугоња (Шпанија): Да ли знате онај осећај када одете на море 10 дана, вратите се и буквално би могли исто толико да причате колико и зашто вам је било савршено сваки од тих 10 дана. Тако је било и са мојим Ерасмусом, само што није трајало 10 дана већ 9 месеци. Сваки ерасмуовац ће рећи да је тешко описати такво искуство речима и заиста је тако. Већину ствари које ћете урадити, урадићете вероватно по први пут. Упознаћете људе широм света, стећи пријатељства за цео живот, упознати културе других народа, имати прилику да путујете, научите вредне ствари и видите свет другим очима. Ерасмус размена ће вам заиста служити као посебна страница ваше животне књиге.

Контакти

Горана Францишковић

Административни координатор за Еразмус+ Економског факултета у Суботици

Тел: 024 628 166

Имејл: gorana@ef.uns.ac.rs

Проф. др Томислав Сударевић

Продекан за међународну сарадњу и Академски координатор за Еразмус+ Економског факултета у Суботици

Тел: 024 628 085

Имејл: tsudar@ef.uns.ac.rs